

Otvoreno pismo institucijama Republike Hrvatske

Skupina građana i građanki okupljenih u inicijativi Znaj znanje upozorava da nametljivo ponašanje inicijative “40 dana za život” dovodi do ugrožavanja prava na privatnost pacijentica u bolnicama i kliničkim centrima diljem Hrvatske, i to: u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Rijeci, Puli, Vukovaru, Zadru, Šibeniku, Sisku, Velikoj Gorici, Dubrovniku, Metkoviću, Požegi, Slavanskom Brodu, Vinkovcima, Čakovcu, Karlovcu, Kninu, Varaždinu, Virovitici, Bjelovaru, Križevcima, Novoj Gradiški i Imotskom. Slijedom svega navedenoga tražimo da se **hitno poduzmu** akcije koje bi osigurale nesmetan prilaz bolnicama i zaštitu prava i privatnosti pacijentica.

Regionalni ogranci inicijative “40 dana za život” prosvjedima i glasnim verbalnim pritiscima svjesno opstruiraju rad državnih bolnica te pacijente i pacijentice izlažu dodatnom i nepotrebnom stresu. Također, članovi/ce inicijative se pred samim ulazima bolnica i okupljaju što onemogućava regularno funkcioniranje bolnica, a istovremeno i samim pacijentima otežava pristup. Osjećamo se dužnima upozoriti na ova sustavna kršenja temeljnih ljudskih prava kao što je pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života, te pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti.

Nadalje, inicijativa “40 dana za život” javno je na svojim Facebook stranicama obznanila da posjeduje informaciju o terminu prekida trudnoće pacijentice nakon čega su, s ciljem vršenja pritiska na pacijenticu, pozvali svoje članove i istomišljenike na okupljanje. Posebno se zabrinjavajućim nameće pitanje osobne sigurnosti pacijentice (i svih budućih) kao i pitanje sigurnosti pacijentičnih osobnih podataka te ostaje nejasno kako je inicijativa “40 dana za život” do spornih podataka uopće došla. Da podsjetimo, tu je Zakon o liječništvu koji člankom 21. liječnike obvezuje da sve informacije koje o pacijentima saznaju čuvaju povjerljivima kao liječničku tajnu.

Podsjećamo, Odbor za uklanjanje diskriminacije žena Ujedinjenih naroda je u srpnju 2015. godine izdao Zaključne primjedbe o Četvrtom i petom periodičnom izvješću za Hrvatsku u kojima stoji: “Odbor primjećuje da je u Ustav države stranke ugrađeno pravo na ravnopravnost spolova i nediskriminaciju te da je država stranka uređena kao sekularna država. Odbor je također svjestan raznih Ugovora koje je država stranka potpisala sa Svetom Stolicom. Odbor bi želio osigurati prvenstvo prava Konvencije kako bi se spriječilo nazadovanje u područjima kao što su: pristup spolnom i reproduktivnom zdravlju, uključujući pristup sigurnom pobačaju i kontracepcijskim sredstvima; spolni odgoj primjeren dobi; te davanje prvenstva obitelji, a ne ženama kao nositeljicama prava pojedinca”¹.

¹ Zaključne primjedbe o Četvrtom i petom periodičnom izvješću za Hrvatsku - [poveznica](#)

Kratkim pregledom aktivnosti navedene inicijative na njihovim Facebook stranicama ustanovljeno je da su se u dva grada, Šibeniku i Vukovaru, prosvjednicima pridružile i zaposlenice bolnice u medicinskim kutama, službenoj bolničkoj radnoj odjeći. S obzirom na to da se radi o državnim bolnicama, kao zabrinute građanke i građani pitamo se zašto (zaposlenici/e bolnica unutar radnog vremena ne obavljaju svoj posao nego vrijeme provode prosvjedujući) se državni novac troši na plaće osoba koje slobodne aktivnosti provode unutar radnog vremena. Ne možemo se ne zapitati i predstavlja li taj stav i službeni stav navedene bolnice?

Podsjećamo da je prekid trudnoće na zahtjev u Republici Hrvatskoj legalan od 1978. godine te je reguliran Zakonom o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece. Zbog svega navedenog, a kako bi se onemogućilo daljnje teroriziranje žena i liječnika/ca koji vrše pobačaje, tražimo od vas da odmah oko bolnica i drugih ustanova u kojima se pruža legalni medicinski prekid trudnoće na zahtjev uvedete tzv. tampon zone. Isto tako, **Podsjećamo da Zakon o javnom okupljanju Članak 11. navodi da se: „(...) Mirno okupljanje i javni prosvjed ne smije održavati u blizini bolnica, na način da ometa pristup vozilima hitne pomoći i remeti mir bolesnicima“.** Zahtijevamo pravno važeće dokaze da je inicijativa “40 dana za život” legalno prijavila svako od navedenih okupljanja te objašnjenje kako je moguće da su okupljanja dozvoljena s obzirom na ranije navedeni Članak 11. Zakona o javnom okupljanju.

Zbog izbjegavanja budućih sličnih situacija, sprječavanja uznemiravanja pacijenata/ica i osoblja bolnica te zaštite temeljnih ljudskih prava pacijentica tražimo da se, sukladno Zakonu o javnom okupljanju, spriječe dodatna stigmatizacija i traumatiziranje pacijentica te se održavanje prosvjeda omogući samo na određenoj udaljenosti od bolnica.

Uz nadu da će svatko moći prići bolnici bez straha,
srdačan pozdrav.